

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

**МАТЕРІАЛИ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

м. Полтава, 31 березня 2026 р.

УДК 631.527: 631.53

Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 березня 2026 року) / Редкол.: М.М. Маренич (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2026. 176 с.
<http://doi.org/10.5281/zenodo.20050879>

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, а також здобувачів та науковців науково-дослідних установ НААНУ та закладів вищої освіти МОН України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маренич М.М. – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор с.-г. наук, професор;

Юрченко С.О. – завідувач кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент;

Тищенко В.М. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор с.-г. наук, професор;

Білявська Л.Г. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор с.-г. наук, професор;

Кулик М.І. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор с.-г. наук, професор;

Шокало Н.С. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент;

Баган А.В. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент;

Рибальченко А.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент;

Криворучко Л.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент;

Барат Ю.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат с.-г. наук, доцент.

Рекомендовано до друку засіданням вченої ради Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 9 від 27 квітня 2026 року.

ISBN 978-617-8797-29-4

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ У СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Самородов В. М., Чеботарьова Л. В. АКАДЕМІК МИКОЛА ГРИШКО (1901–1964) – ПОСТАТЬ, ОСЯЯНА ТВОРЧИМ ГОРІННЯМ	8
Самородов В. М., Шиян О. О. Є. С. ГУРЖІЙ (1906-1983): З ПЛЕЯДИ МАЙСТРІВ-СЕЛЕКЦІОНЕРІВ	11
Самородов В. М., Шиян О. О. ВИЗНАНИЙ СЕЛЕКЦІОНЕР І ОСВІТЯНИН: ДО 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВОЛОДИМИРА ТИЩЕНКА	14
Шокало Н. С. ШЛЯХ ТА ДОСЯГНЕННЯ ВИДАТНОГО СЕЛЕКЦІОНЕРА	17
Вергунов В. А. КУЛЬТУРА РИЦИНИ В ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ УРОДЖЕНЦЯ ПОЛТАВЩИНИ, АКАДЕМІКА В. Г. РОТМІСТРОВА (ДО 160-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	19
Олешко Я. В. ШТУЧНИЙ ДОБІР ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН: ІСТОРІЯ ТА ЗНАЧЕННЯ	24
Білявська Л. Г., Мудряк М. О. РОЗВИТОК НАСІННИЦТВА СОЇ В УКРАЇНІ	26

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ. ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДІВ У ТЕХНОЛОГІЯХ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР

Барилко М. Г., Захаренко В. А. ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДИКИ ГІБРИДИЗАЦІЇ ГОРОШКУ ПОСІВНОГО (ЯРОГО)	29
Білинська О. В., Усова З. В., Реліна Л. І., Богуславський Р. Л., Усова Н. О. РІЗНОМАНІТТЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>Aegilops</i> spp. ЗА СПЕКТРАМИ ЗАПАСНИХ БІЛКІВ ЕНДОСПЕРМУ	31
Чернобай С. В., Рябчун В. К., Мельник В. С., Капустіна Т. Б., Щеченко О. Є. ДЖЕРЕЛА ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК ТРИТИКАЛЕ У СЕЛЕКЦІЙНИХ РОЗСАДНИКАХ ПЕРШОГО ТА ДРУГОГО РОКУ	35
Чернобай Ю. О., Рябчун В. К., Кузьмишина Н. В., Шиянова Т. П. ЗБЕРІГАННЯ НАСІННЯ ЗРАЗКІВ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО У КОНТРОЛЬОВАНИХ УМОВАХ	38
Чернищенко П.В., Скидан В.О., Глибокий О.М., Шелякін В.О. ВИЗНАЧЕННЯ АДАПТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ СОЇ ЗА УРОЖАЙНІСТЮ ТА СТАБІЛЬНІСТЮ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАСІННЯ	40

Горбачова С. М., Горлачова О. В., Пономаренко Н. С. РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЇ ПРОСА НА СТІЙКІСТЬ ДО ПОСУХИ ТА ВИСОКУ ПРОДУКТИВНІСТЬ І ЯКІСТЬ	43
Філоненко С. В., Крупський В. К., Беззубенко Я. О. ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННИКІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ РІЗНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ЕЛЕМЕНТІВ	45
Nazarenko M. M., Izhboldin O. O. GENOTYPE VARIATION OF WINTER WHEAT YIELD	48
Nazarenko M. M., Okselenko O. M. EVALUATION OF POSITIVE CHANGES IN WINTER WHEAT VARIETIES UNDER DAB ACTION	51
Nazarenko M. M. INFLUENCE OF ENVIRONMENT ON WINTER WHEAT PRODUCTIVITY	54
Солонечна О. В. ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА СТІЙКІСТЮ ДО ВИЛЯГАННЯ	57
Тромсюк В. Д. СЕЛЕКЦІЯ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО НА ПІДВИЩЕННЯ ВИХОДУ СУХОЇ РЕЧОВИНИ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ	60
Філоненко С. В., Жидок В. В., Сливний П. Ю. ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ МІКРОЕЛЕМЕНТНОГО ЖИВЛЕННЯ НАСІННЄВИХ РОСЛИН БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	62
Жук О. І. РЕАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ ВРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА ПОГОДНИХ УМОВ РОКУ	65
Юрченко С. О., Демченко А. О. КРИТЕРІЇ ДОБОРУ СОРТІВ І ГІБРИДІВ СОЛОДКОГО ПЕРЦЮ (<i>CAPRICUM ANNUUM L.</i>) ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ	68
Юрченко С. О., Єфімовський Д. О. ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ НАСІННЯ СОЇ	72
Коваленко Н. П., Поспєлова Г. Д., Шерстюк О. Л. ТРАНСФОРМАЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ ПРІОРИТЕТІВ РОДУ <i>ROSA L.</i> : ВІД ЕСТЕТИЧНОГО ДОМІНАНТУ ДО БІОЛОГІЧНОЇ ТА КЛІМАТИЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ	74
Юрченко С. О., Лагута А. І. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ СОРТОВОГО СКЛАДУ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО (<i>Solanum lycopersicum L.</i>) ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЗИМОВИХ ТЕПЛИЦЬ	78

Криворучко Л. М., Тищенко В. М., Макаова-Меламуд Б. Є., Котелевський Є. Ю.	80
ГОСПОДАРСЬКО-БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВОГО СОРТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ВАЛЕНСІЯ ПОЛТАВСЬКА СЕЛЕКЦІЇ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Гулік М. В.	
АКТУАЛЬНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ КОНОПЕЛЬ ПОСІВНИХ (<i>CANNABIS SATIVA L.</i>) В УКРАЇНІ	82
Баган А. В., Перетятко Я. О., Литвиненко Н. М.	
АНАЛІЗ СОРТИМЕНТУ ТРОЯНДИ <i>Rosa L.</i>	85

СЕКЦІЯ 3. СОРТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ УРОЖАЙНОСТІ

Філоненко С. В., Бахаутдінов Д. С., Бейдик О. О., Філоненко Л. М.	
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ГЕРБІЦИДІВ У БУРЯКІВНИЦТВІ	88
Бараболя О. В., Яновський Р. О.	
ПОТЕНЦІАЛ НОВИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ У СУЧАСНОМУ ГОСПОДАРСТВІ	91
Філоненко С. В., Калуцький Є. О., Матюха А. М., Бувалець О. А.	
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОДУКТИВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗА РІЗНИХ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ	94
Кузьменко Н. В., Гутянський Р. А., Глибокий О. М., Жижка Н. Г., Шелякіна Т. А.	
УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА СОРТІВ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ ВИРОЩУВАННЯ	98
Огурцов Ю. Є., Буряк Ю. І., Чернобаб О. В.	
УРОЖАЙНІСТЬ БАТЬКІВСЬКИХ КОМПОНЕНТІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА СПОСОБУ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	100
Красовський В. В., Дяченко-Богун М. М., Шкура Т. В., Чернецька Л. В., Федько Р. М., Черняк Т. В.	
ФОРМУВАННЯ ГЕНОФОНДУ <i>ACTINIDIA CHINENSIS</i> PLANCH. В ХОРОЛЬСЬКОМУ БОТАНІЧНОМУ САДУ	103
Барат Ю. М., Сіренко М. Д.	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ІРГИ КАНАДСЬКОЇ В УКРАЇНІ	111
Марініч Л. Г., Мотрій О. С.	
ВПЛИВ СПОСОБІВ СІВБИ НА ФОРМУВАННЯ ГЕНЕРАТИВНИХ ПАГОНІВ СТОКОЛОСУ БЕЗОСТОГО	113
Марініч Л. Г., Савлук Я. Ю.	
ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ФОРМУВАННЯ КОРМОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СТОКОЛОСУ БЕЗОСТОГО	115

Рибальченко А. М. ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ НУТУ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ	117
Червона В. Л. ВПЛИВ ФРАКЦІЙНОГО КАЛІБРУВАННЯ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ НА РІВНОМІРНІСТЬ ПОЛЬОВОЇ СХОЖОСТІ	120
Рибальченко А. М. АГРОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ	122
Філоненко С. В., Самойленко В. В., Дзюба А. В., Кравченко А. В. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМ ЗАХИСТУ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ВІД СЕГЕТАЛЬНОЇ РОСЛИННОСТІ	125
Шагурська Н. В. УРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ	128
Філоненко С. В., Швацький В. А., Климова Т. І. ЕФЕКТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОГО МЕТОДУ БОРОТЬБИ З БУР'ЯНАМИ В ПОСІВАХ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	130
Юрченко С. О., Бірюкова В. В. АГРОТЕХНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗСАДНОГО СПОСОБУ ВИРОЩУ- ВАННЯ ЦУКРОВОЇ КУКУРУДЗИ ДЛЯ ОТРИМАННЯ НАДРАННЬОЇ ПРОДУКЦІЇ	133
Головко М. П., Кулик М. І. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЧАСНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА УМОВ ВИРОЩУВАННЯ	135
Юрченко С. О., Дудка Є. О. ВЛИВ БІОСТИМУЛЯТОРА НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ГІБРИДІВ ОГІРКА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ГРУНТУ	139
Дика Д. В. УРОЖАЙНІСТЬ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ БІОПРЕПАРАТАМИ	143
Юрченко С. О., Коляда Д. Ю. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ	145
Костенко Р. С., Кулик М. І. УРОЖАЙНІСТЬ БІОМАСИ І НАСІННЯ СОРГО ЦУКРОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ ТА АГРОЗАХОДІВ ВИРОЩУВАННЯ	148
Баган А. В., Чамара Р. С. ДЕКОРАТИВНІ ЯКОСТІ ТА БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСЛИН РОДУ <i>Lilium</i>	153
Барат Ю. М., Богун А. І. ОСНОВНІ ХВОРОБИ І ШКІДНИКИ ВІНОГРАДУ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НИМИ	155

ДЕКОРАТИВНІ ЯКОСТІ ТА БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСЛИН РОДУ *Lilium*

Баган А. В., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики,

к. с.-г. н., доцент

Чамара Р. С., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Рід Лілія (*Lilium*) є одним із найвизначніших і найчисельніших у родині Лілійних (*Liliaceae*), об'єднуючи понад 110 видів багаторічних цибулинних трав'янистих рослин. Природний ареал їх поширення охоплює помірні та субтропічні зони Північної півкулі, від лісів Далекого Сходу до гірських масивів Кавказу та Середземномор'я. Багатовікова історія інтродукції та селекції перетворила лілію на одну з найпопулярніших декоративних культур світу, що пояснюється унікальним поєднанням високої естетичної привабливості зі складними та різноманітними біологічними механізмами, які забезпечують її виживання, адаптацію та розмноження в різних екологічних нішах. Комплексне вивчення морфологічних ознак, фізіологічних процесів та екологічних взаємозв'язків цього роду дозволяє не лише глибше зрозуміти еволюційні шляхи однодольних, але й оптимізувати агротехнічні прийоми для отримання унікальних декоративних якостей [3].

Рис. 1. Рід Лілія (*Lilium*)

Біологічна особливість лілій найяскравіше проявляється у будові та функціонуванні цибулини, яка є видозміненим пагоном і виконує функції накопичення поживних речовин. Цибулина лілії складається з соковитих нижніх лусок, які є видозміненими листями, щільно закріплених на денці – вкороченому стеблі. Типологія цибулин є важливою систематичною ознакою: види поділяють на ті, що формують цибулини столоного типу (з горизонтальними підземними пагонами для вегетативного розмноження) та ризомного типу, а також на види з цибулинами, здатними до щорічного

повного оновлення лусок. Глибина залягання та структура цибулини безпосередньо корелюють з екологічними умовами природного зростання: наприклад, види посушливих відкритих просторів мають, як правило, цибулини глибокого залягання з щільними покривними лусками, тоді як лісові види часто формують соковиті цибулини неглибокого залягання, пристосовані до існування в пухкому лісовому ґрунті.

Важливою біологічною особливістю є також наявність у багатьох видів надцибулинних коренів, які відростають щорічно від стебла над цибулиною і відіграють ключову роль у додатковому живленні та утриманні високого квітконосного стебла у вертикальному положенні, що є критичним для високорослих представників роду [1].

Генеративні органи лілій, а саме квітка та суцвіття, демонструють вражаюче морфологічне різноманіття, яке стало основою для їхньої класифікації та селекційних розробок. Квітки лілій, зазвичай, зібрані у китицеподібні або волотисті суцвіття, є актиноморфними, з простим віночкоподібною оцвітинею, що складається з шести вільних листочків, розташованих у двох колах. Саме форма цієї оцвітини є фундаментальною характеристикою для поділу на види у найпоширенішій міжнародній класифікації: лілії з лійкоподібними квітками, спрямованими вгору (наприклад, азійські гібриди), з чалмоподібними, де листочки оцвітини сильно закручені назад (вид *Martagon*), та з трубчастими, часто пониклими квітками. Така різноманітність форм тісно пов'язана з еволюційно сформованими типами запилення.

Яскраве забарвлення, яке варіює від чистого білого до насичених відтінків жовтого, оранжевого, рожевого та пурпурового, забезпечується пігментами, зокрема антоціанами та каротиноїдами, і слугує візуальним орієнтиром для комах-запилювачів. Наявність нектарників біля основи листочків оцвітини додатково стимулює запилення, а пилок, зазвичай, яскраво-жовтий, оранжевий або коричневий, легко переноситься на тілі комах.

Аромат, притаманний багатьом видам та сортам (особливо трубчастим та східним гібридам), є результатом виділення складних ефірних сполук і виконує функцію залучення запилювачів у нічний або вечірній час доби [4].

Декоративні якості лілій є прямим наслідком їх біологічних властивостей, що були підсилені та модифіковані цілеспрямованою селекційною роботою. Сучасний сортимент налічує десятки тисяч сортів, об'єднаних у дев'ять основних видів.

Висока декоративність забезпечується не лише різноманітністю форм і кольорів квітки, але й тривалістю цвітіння, яка завдяки підбору сортів різних видів може розтягуватися на весь літній сезон. Важливим елементом є також габітус рослини: висота квітконосного стебла (від карликових 30-сантиметрових форм до велетенських двометрових), його міцність та облистненість. Листя лілій, яке може бути лінійним, ланцетним або яйцеподібним, щільним або розсіяним на стеблі, створює архітектоніку куща, що має значення для квіток. Саме поєднання графічної чіткості суцвіття з

багатством кольорової палітри робить лілії універсальним інструментом ландшафтного дизайну – від натуралістичних композицій у стилі «прерій» до парадних клумб регулярних садів.

Екологічна пластичність виду також відіграє роль у декоративному садівництві: здатність різних сортів адаптуватися до різного рівня освітлення, типу ґрунтів та кліматичних умов дозволяє використовувати їх у найрізноманітніших агроландшафтних умовах [2].

Таким чином, лілії є яскравим прикладом гармонійного поєднання біологічної досконалості та високої декоративної якості. Подальше вивчення генетичних механізмів, що контролюють ці ознаки, відкриває перспективи для створення нових сортів з покращеними адаптивними властивостями та прогнозованими декоративними характеристиками, що дозволить і надалі використовувати невичерпний потенціал цього унікального роду.

Список літературних джерел

1. Вилегжаніна Л. В. Особливості мікроклонального розмноження роду *Lilium*. Київ: НУБІП, 2025. 51 с.
2. Поліщук В. В., Калюжна Л. В. Морфолого-біологічні та декоративні властивості тюльпанів (порівняльний матеріал із ліліями). *Збірник Уманського НУС*, Умань, 2020. С. 102–111.
3. *Lilium* у J. M. Van Tuyl et al. *Ornamental Crops, Handbook of Plant Breeding*. Springer International Publishing AG, 2018. Т. 20.
4. *Lilium candidum* L. Morphological and anatomical study of the floral parts of lily. *SABRAO Journal of Breeding and Genetics*, 56(6), 2024, С. 2351–2357.

ОСНОВНІ ХВОРОБИ І ШКІДНИКИ ВІНОГРАДУ ТА ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З НИМИ

Барат Ю. М., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики,

к. с-г. н., доцент

Богун А. І., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

На зниження ефективності вирощення винограду негативно впливає поява грибкових захворювань та шкідників, через яких господарства втрачають близько 60 % винограду. Цей показник вдвічі перевищує витрати на захист цієї ягідної культури. Тому для боротьби з патогенами необхідно забезпечити комплексний захист культури у критичні фази її вегетації.

До основних виноградних хвороб та шкідників відносяться: мілдью, оїдіум, сіра гниль, антракноз, виноградний кліщ (зудень), скосарі (довгоносики) та філоксера [1].